

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA (MAMLAKA YA WILAYA)

(SURA 287)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 153

SHERIA NDOGO ZA (KUIMARISHA AFYA NA USAFI WA MAZINGIRA) ZA HALMASHAURI YA WILAYA MEATU, 2015

Jina na tarehe ya kuanza kutumika	1.	Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu za mwaka 2015 na zitaanza kutumika baada ya kutangazwa kwenye Gazeti la Serikali.
Eneo la kutumika	2.	Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote lililo chini ya Mamlaka ya Halmashauri ya Wilaya Meatu;
Tafsiri	3.	Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa itakapoelezwa vinginevyo:-

“Afisa Muidhiniwa” maana yake ni Afisa Afya wa Halmashauri, Daktari wa Wilaya, Afisa Mtendaji wa Kijiji au Kata au Afisa ye yeyote wa Halmashauri aliyeuleliwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi;

“Afya” maana yake ni hali nzuri ya mwili wa binadamu usio na ugonjwa wowote.

“Chakula” maana yake ni kitu chochote kinacholiwa au kunywewa na binadamu isipokuwa madawa hii ni pamoja na:-

- (a) kitu chochote kinachotumika katika matengenezo ya chakula.
- (b) kitu chochote kinachoongeza ladha ya chakula.
- (c) kitu chochote kinachobadili rangi ya chakula (binzari n.k.)

“*Chanzo cha maji*” maana yake ni mito, mabwawa, malambo au visima

“*Choo*” maana yake ni choo cha maji, (kuvuta) na cha shimo.

“*Halmashauri*”maana yake ni Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

“*Idhini*” maana yake ni kibali cha maandishi kinachotolewa kwa mkazi yeote wa Halmashauri anayekusudia kufanya jambo fulani katika maeneo ya Halmashauri

“*Kero*” maana yake ni kitu chochote ambacho kipo katika hali yoyote au kinatumika, au kimewekwa, kimejengwa au ni kichafu kiasi cha kusababisha:-

- (a) hatari kwa viumbe au maisha ya wanadamu.
- (b) harufu mbaya na ya kuudhi
- (c) magonjwa kwa binadamu, kuhifadhi mbu, inzi, panya na viumbe wenye madhara.

“*Mkazi*” maana yake ni raia wa Tanzania ambaye kwa kawaida anaishi kwenye eneo lililoko chini ya Mamlaka ya Halmashauri na ambaye ama ana kaya au anaishai katika kaya au taasisi iliyopo katika eneo la Halmashauri.

“*Maduka*” maana yake inajumuisha maduka ya bidhaa za nguo, vyakula, madawa, vifaa vya ujenzi na vioski pamoja na maduka mengine yaliyopo katika eneo la Halmashauri ambayo hayakutajwa;

“*Majumba ya starehe*”maana yake inajumuisha kumbi za dansi na vilabu vya starehe;

“*Mazingira*” kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Usimamizi wa Mazingira Namba 20 ya mwaka 2004 yanahusisha maumbile halisi yawazungukao binadamu ikiwa ni pamoja na hewa, ardhi, maji, tabia nchi, sauti, mwanga, harufu, ladha, vijiumbe hali za kibiolojia za wanyama na mimea, rasilimali za Kitamaduni na mausala ya uchumi jamii na inahusisha mazingira asilia na yaliyoundwa na binadamu na jisi yanavyoingiliana.

“*Mdudu*”maana yake ni mdudu yoyote ambaye anaweza kuharibu vyakula, bidhaa, vinywaji au

kuathiri mazingira kiasi cha kusababisha magonjwa au kudhuru afya ya binadamu au jamii kwa ujumla na ni pamoja na mbu na inzi;

“*Mkurugenzi*” maana yake ni Mkurugenzi wa Halmashauri na ni pamoja na mtumishi wa Halmashauri atakayetekeleza majukumu ya Mkurugenzi

“*Mmiliki*” maana yake ni mtu yejote ambaye ana miliki ardhi, sehemu za starehe, nyumba za kulala wageni, nyumba za kuuzia vyakula, kumbi za starehe, mpangaji, wakala wa mpangishaji wa nyumba au jengo na makazi yoyote katika mtaa, endapo mazingira husika ni mtaa au barabara za mtaa;

“*Mlipuko wa ugonjwa*” maana yake ni maradhi au mlipuko wa maradhi ya aina yoyote ile ambao ni hatari kwa afya ya binadamu au jamii kwa ujumla, unaweza kujitokeza katika eneo lolote na kwa wakati wowote.

“*Mtaa*” maana yake ni mtaa, barabara kuu, njia, uchochoro pamoja na sehemu za wazi;

“*Nyumba za Vyakula*” maana yake ni hotel, mgahawa, magenge ya vyakula, na inajumuisha mahali popote panapouzwa matunda, kahawa, maziwa, juisi, chai, soda, chipsi, mishikaki, karanga, na vyakula vyovyote vilivyopikwa na visiviyopikwa;

“*Pipa la taka*” maana ni chombo cha kuhifadhia taka taka kabla hazijatupwa au kuchomwa moto au kufukiwa shimonii;

“*Taka*” kama ilivyo katika Sheria ya Usimamizi Mazingiria ya Mwaka 2004 maana yake ni kitu chochote kimiminika, kigumu, gesi na mionzi, kinachotoa harufu mbaya, au kilichohifadhiwa katika mazingira ya hali ya ujazo, uozo au hali nyingine yoyote inayosababisha uharibifu wa mazingira, ambayo inajumuisha taka.

“*Shimo*” maana yake ni shimo au ardhi iliyochimbwa kwa ajili ya kumwagia au kutupia uchafu au kupokea na kutia maji machafu;

“*Uchafu Hatari*” kama ilivyatofisiriwa katika Sheria

ya Usimamizi wa Mazingira ya mwaka 2004 maana yake ni kitu chochote kigumu, chenye majimaji, gesi au taka zitokazo viwandani, au mafuta machafu, ambayo yanaleta athari za kikemia, kwa binadamu au mazingira.

“*Usafi wa Mazingira*” maana yake ni kuweka mazingira katika hali ya usafi kuondoa na kuchoma takataka kufukia au kuondoa kinyesi au mizoga

“*Wanyama*” maana yake ni ng’ombe, mbuzi, kondoo, nguruwe, punda pamoja na wanyama wengine wafugwao;

- Wajibu wa kufanya Usafi na kutunza Mazingira 4.
- (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mkazi katika eneo la Halmashauri kuhakikisha kwamba;
 - (a) anaweka mazingira yanayomzunguka katika hali ya usafi muda wote kwa kuondoa uchafu unaozunguka au kupitia kandokando ya eneo lake;
 - (b) ana pipa imara lenye mfuniko la kuhifadhi takataka ambalo litawekwa mahali pa usalama na ambapo panafikika kwa ajili ya uchukuaji wa takataka kama itakavyoelekezwa na Halmashauri;
 - (c) takataka zote zilizohifadhiwa kwenye pipa zitakuwa chini ya uangalizi mpaka zitakapoondolewa na Halmashauri au wakala wake;
 - (d) anapanda miti angalau mitatu ya kivuli na matunda kwa ajili ya kuboresha mazingira katika eneo lake;
 - (e) anavuta maji machafu katika shimo, karo au vyoo vinapoja kwa kuzingatia maelekezo na ushauri wa Afisa Muidhiniwa;
 - (f) anaweka chombo cha kuhifadhi takataka ndani ya gari la abiria;
 - (g) anaweka wavu maalum kwenye gari lake ili kuzuia kumwagika kwa mchanga, taka au mbolea katika barabara au eneo lolote katika Halmashauri.
 - (h) anatupa taka taka, katika vyombo maalum vilivyowekwa kwa ajili ya kutunza taka katika maeneo maalum yaliyotengwa.
 - (i) anazibua mifereji ya maji machafu kutoka chooni mara kitapoonekana imeziba.
 - (j) taka zinazozalishwa kwenye viwanda ambazo zinaweza kusababisha madhara haziwafikii

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

- wakazi au viumbe hai.
- (k) anatoa taarifa ya kuwepo kwa magonjwa ya mlipuko katika eneo lake.
- (2) Kila Mkazi katika eneo la Halmashauri atatakiwa kuwa na choo imara cha kudumu chenyeh shimo na mwanga wa kutosha na kuhakikisha kwamba kinatumika wakati wote na kinalingana na idadi ya watumiaji katika kaya au familia
- (3) Endapo Afisa Muidhiniwa atagundua kuwa choo kilichopo hakifai kwa matumizi atatoa ilani kwa mwenye nyumba au endapo hapatakani kwa mpangaji kumtaka arekebishe hali hiyo na endapo hali hiyo inahatarisha usalama wa wakazi wa nyumba hiyo Halmashauri inaweza kuamuru nyumba hiyo isitumike mpaka mmiliki wake atakapokuwa ametimiza maelekezo aliyopewa.
- (4) Endapo Mtu ye yeyote, kikundi, taasisi ina lengo la kukutanisha watu kwa madhumuni ya ujenzi, sherehe au shughuli yoyote kwa muda maalum na endapo eneo hilo hakuna choo cha kudumu atatakiwa kujenga vyoo vya muda kwa matumizi ya wakati huo kama itakavyo elekezwa na Halmashauri.
- (5) Itakuwa ni wajibu wa kila mhudumu wa nyumba ya kulala wagoni, hotel, bucha, mgahawa, Baba lishe au mama lishe kuhakikisha kwamba anapimwa afya yake mara moja kila baada ya miezi sita, kwa viwango vilivyotajwa katika Jedwali la Nne la Sheria ndogo hizi.
- (6) Viongozi wa mashirika, taasisi, shule zahanati, hospitali na taasisi zingine watatakiwa kutenga eneo maalum kwa ajili ya kupanda maua na miti ili kutoa vivuli na kuonyesha mandhari nzuri ya eneo hilo kwa wakati wote.

Ukaguzi wa
Afya na Usafi
wa
Mazingira.

5. (1) Afisa Muidhiniwa akiwa na kitambulisho cha kazi anaweza kuingia katika jengo lolote kwa lengo la kufanya ukaguzi kuanzia saa 1.00 asubuhi hadi saa 12.00 jioni, ukaguzi huo utatozwa Ada kwa viwango vilivyotajwa katika Jedwali la Pili la Sheria ndogo hizi.
- (2) Endapo Afisa Muidhiniwa atagundua kuwa kuna mazingira yasiyoridhisha kiafya atatoa notisi ya maandishi kwa mhusika akimtaka muhusika

arekebishe mazingira yake katika muda maalum.

- (3) Notisi itakayotolewa kwa mujibu kifungu kidogo cha (2) hapo juu itasainiwa na Afisa Muidhiniwa na kugongwa muhuri wa Halmashauri na itaeleza;-(a) muda wa kutekeleza maagizo yaliyotolewa na Afisa Muidhiniwa;(b) athari za mmiliki kushindwa kutekeleza maagizo hayo;
- (4) Mtu yejote aliyeamriwa kufungiwa biashara yake au shughuli aliyokuwa akiendesha kwa sababu za uchafu, hataruhusiwa kuendesha biashara hiyo tena mpaka atakapotekeleza maagizo aliyopewa na Afisa Muidhiniwa pamoja na kulipa faini ya shilingi elfu hamsini(50,000/=)

Wajibu wa mfanyakishaa ra	6.	(1) Itakuwa ni wajibu wa kila mfanyakishaa kuhakikisha kwamba anafanya biashara au shughuli yoyote katika eneo lililoidhinishwa kwa matumizi hayo na kukubalika kiafya na kupewa kibali cha Halmashauri kinachoidhinishwa matumizi hayo katika eneo husika.(2) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa mashine ya kusaga au kukoboa nafaka kujenga kizimba cha kutupia takataka pembeni mwa kiwanja cha mashine zitakazokusanywa na Halmashauri.
Wajibu wa wauzaji chakula	7.	(1) Kila muuzaji wa chakula atakuwa na wajibu wa kuhakikisha kwamba: (a) anapimwa afya yake na kupewa cheti na Afisa Muidhiniwa na kuwa na cheti hicho muda wote;(b) chakula kimekaguliwa na kuthibitishwa na Afisa Muidhiniwa kuwa kinafaa kwa matumizi ya binadamu kabla ya kuanza kuuzwa(c) chakula kinachouzwa hakijapoa na kinahifadhiwa kwenye vyombo ambavyo haviwezi kuingiza vumbi, au wadudu na vinawekwa mbali na dawa zinazoweza kuhatarisha afya za binadamu.(d) vyombo vinasafishwa kwa maji ya moto na kupanguswa na kufunikwa kwa kitambaa safi au kuwekwa katika hali ya usafi kwenye kabati lenye kioo kiangavu (transparent);

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarishta Afya na Usafii wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

- (e) mazingira ya biashara yake ni masafi wakati wote;
- (f) kuta sakafu za nyumba, meza na viti vinasafishwa na kufutwa wakati wote;
- (g) amelipa ada za ukaguzi wa afya kwa muda;
- (h) ana choo, pipa la takataka lenye mfuniko na karo katika mazingira yake na vinakuwa safi wakati wote.
- (2) Kila mfanyabiashara wa chakula atatakiwa kuhakikisha kwamba wafanyakazi wake;
- (a) wamepimwa na kuthibitishwa Afya zao;
- (b) wanavaa sare nyeupe zilizo safi wakati wote wa saa za kazi;
- (3) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yejote kutengeneza, kuchoma, kupima, kuchemsha au kuuza chakula cha aina yoyote bila kutimiza masharti na kanuni za afya na kupata kibali cha Halmashauri.
- Hatua za kuchukuliwa na Afisa afya
8. (1) Endapo Afisa Muidhiniwa atabaini kuna mtu au taasisi inayoendesha shughuli za gereji, au seremela au shughuli yoyote katika maeneo ambayo hayakuruhusiwa atamtoza faini ya shilingi 30,000/=
- (2) Endapo mkosaji atakataa kulipa faini aliyotakiwa kulipa Afisa Muidhiniwa anaweza kukamata mali za mdaiwa na kuzipeleka kwenye ghala au karakana ya Halmashauri;
- (3) Mali itakayokamatwa chini ya fungu la (2) hapo juu ambayo haitakombolewa baada ya siku tatu kupita tangu ilipokamatwa italipiwa shilingi elfu kumi (10,000) kwa kila siku itakapokuwa chini ya uangalizi wa Halmashauri.
- (4) Bila kuathiri kifungu chochote cha Sheria Ndogo hizi, endapo mali iliyokamatwa inaweza kuharibika kwa haraka, Halmashauri itaomba kibali cha mahakama cha kuuza au kuharibu mali hiyo na itatoa taarifa ya maandishi kwa mwenye mali ikianisha sababu za kufanya hivyo na mhusika atatakiwa kulipa gharama za kuharibiwa kwa mali hiyo.
- Uwezo wa Halmashauri
9. Halmashauri inaweza baada ya kupokea taarifa za kuwepo kwa kero zinazosababishwa na uwepo wa

takataka au uwezekano wa kulipuka kwa magonjwa ya hatari;

- (a) kutoa notisi kwa mmiliki wa eneo hilo kumtaka aondoe kero hizo katika muda uliotajwa katika notisi kwa gharama zake;
- (b) kumwamuru Afisa Muidhiniwa kusimamia shughuli za usafi wa mazingira ikiwa ni pamoja na uchimbaji wa mashimo ya takataka, usoaji na uchomaji wa takataka zilizogaa ovyo katika eneo husika.
- (c) kumchukulia hatua za kisheria mmiliki yeoyote atakayekataa kutekeleza maagizo ya Halmashauri;

Wajibu wa Afisa Muidhiniwa	10. (1) Afisa Muidhiniwa atakuwa na wajibu wa:- (a) kukagua usafi kwenye nyumba za makazi, kulala wageni, maduka, nyumba za vyakula na sehemu za starehe;(b) kutoa taarifa ya kila mwezi kwa Mkurugenzi kuhusu hali ya usafi wa mazingira na hatua alizochukua;(c) kutoa elimu ya usafi wa mazingira kwa wakazi wa Halmashauri;(d) kutoa taarifa (notisi) ya maandishi kwa mtu yoyote akimtaka asafishe mazingira yake kwa muda atakaoona unafaa;(e) kumchukulia hatua za kisheria mmiliki yeoyote ambaye atashindwa kutekeleza maagizo yaliyotolewa katika notisi;
Kukata miti, kuchoma moto, na kuchunga mifugo kwenye maeneo yasiyo rasmi.	11. Isipokuwa kwa kibali cha maandishi kutoka kwa Afisa Muidhiniwa au kwa madhumuni yaliyokubaliwa na Halmashauri ni marufuku kwa mtu yeoyote:- (a) kukata au kuangusha miti iliyopandwa au kuota yenye au kusababisha kung'olewa kwa mboga, maua na matunda ambavyo vinatunzwa chini ya Sheria Ndogo hizi;(b) kuchungia mifugo au kusababisha mifugo kuzurura ovyo katika bustani za mboga, maua au miti ya matunda na vivuli ambazo ziko katika nyumba za makazi au mazingira ya aina yoyote ile;(c) kusambaza, kutapakaza kinyesi au kujisaidia ovyo katika mtaa; au kando ya barabara.(d) kuweka samadi au kinyesi cha mifugo katika mtaa.

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarishta Afya na Usafii wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

- Hifadhi ya Vyanzo vya maji 12. (1) Halmashauri itawajibika kuanzisha, kusimamia na kulinda vyanzo vya maji.
- (2) Afisa Muidhiniwa attachukua hatua kali za kisheria dhidi ya mtu ye yeyote atakayeharibu chanzo cha maji au kushindwa kushiriki katika shughuli za kuhifadhi vyanzo vya maji bila sababu za msingi.
- (3) Ni marufuku kwa mtu ye yeyote kulima, kukata miti, kuchunga mifugo, kujenga nyumba ya kuishi au kufanya jambo lolote linaloharibu kwa namna ye yeyote chanzo cha maji na hifadhi ya mazingira katika umbali wa mita 60 toka chanzo cha maji.
- (4) Ni marufuku kwa mtu ye yeyote kumiliki eneo la chanzo cha maji isipokuwa Halmashauri.
- Ni marufuku kwa mtu ye yeyote kuweka kitu chochote chenye sumu ndani ya maji yanayotumiwa na binadamu, mifugo au kiumbe chochote chenye uhai.
- Maduka ya nyama 13. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa duka la kuuza nyama (Butchery) kuhakikisha kwamba:-
(a) duka lake ni jengo imara lenye maji safi, magogo na misumeno ya kukatia nyama;
(b) kuna kabati ya vioo kwa ajili ya kuzuia inzi na wadudu wengine watambaa pamoja na jokofu la kuhifadhia nyama;
(c) kuna sehemu za mizani;
(d) kuna pipa la kuhifadhia takataka;
(e) nyama inauzwa ndani ya jengo;
(f) muuzaji anavaa vazi jeupe pamoja na Apron nyeupe;
(g) anafuata maelekezo ya Afisa Muidhiniwa yatakayotolewa mara kwa mara.
- (2) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa Gari la kubebia nyama kuhakikisha kwamba gari hilo:-
(a) limesajiliwa na Halmashauri;
(b) lina sanduku la aluminium lenye mfuniko;
(c) limepakwa rangi nyeupe na
(d) halibebi kitu kuingine kinachoweza kuleta athari kwa afya ya binadamu.
- Uwekaji taa za nje ya nyumba 14. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba, mpangaji au mfanyakishara kuweka taa yenye mwanga nje ya jengo analoishi au analolitumia kwa shughuli za biashara na kuhakikisha kwamba

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarishta Afya na Usafii wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

anaiwasha taa hiyo wakati wa usiku.

- (2) Nyumba zitakazo husika ni zile ambazo zimeunganishwa na umeme
- Kupaka rangi 15. Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba, mpangaji au mfanyabiashara kuhakikisha kwamba anapaka rangi nyumba yake au duka lake ndani na nje kila itakapochakaa.
- Huduma ya uzoaji taka 16. Halmashauri itatenga maeneo maalum kwa ajili ya kutupa takataka itakayojulikana kama dampo, na takataka zitazolewa kwa kulipia gharama kwa viwango viliwyotajwa katika jedwali la Kwanza la Sheria ndogo hizi.
- Huduma ya kunyonya Majitaka 17. Halmashauri itatenga maeneo maalum kwa ajili ya kumwaga majitaka itakayojulikana kama dampo, na majitaka yatanyonywa kwa kulipia gharama kwa viwango viliwyotajwa katika jedwali la Tatu la Sheria ndogo hizi.
- Uanzishaji Bustani za Umma 18. (1) Halmashauri inaweza kuanzisha Bustani za Umma zitakazohudumiwa na kutunzwa na Halmashauri au na watu binafsi, taasisi kwa utaratibu utakaowekwa na Halmashauri
(2) Halmashauri itakuwa na wajibu wa kuhakikisha kwamba bustani za umma zinatumika kwa malengo yaliyokusudiwa ikiwa ni michezo, mazoezi, kupumzika na burudani
(3) Halmashauri inaweza kutumia bustani za umma au sehemu ya bustani hizo kwa ajili ya kufanya maonyesho, uzinduzi wa vitu, Sherehe au burudani kwa umma au kwa madhumini yoyote ambayo Halmashauri itapitisha.
(4) Halmashauri inaweza kukodisha kwa kipindi maalum bustani ya umma kwa mtu au kundi la watu, klabu au taasisi isiyo ya Serikali ili aitunze na kuindeleza.
(5) Wakala aliyeidhinishwa kutunza bustani ya umma atapaswa kuiacha bustani hiyo wazi kwa ajili ya matumizi ya umma kwa nyakati zote zitakazoainishwa na Halmashauri.
- Ujenzi wa Vyoo 19. (1) Itakuwa ni wajibu kwa kila mwenye nyumba kuhakikisha kwamba:-

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarishta Afya na Usafii wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

- (a) nyumba yake ina choo kufuatana na Sheria hii
(b) choo hicho ni madhubuti na kinafanya kazi
(2) wakati wote

Kila nyumba ya kuishi, nyumba ya biashara au ofisi itakuwa na choo kimoja kwa kila watu 15, na choo (3) cha wanawake na wanaume kitatofautishwa.

Ni marufuku kwa mtu ye yote kujenga choo umbali (4) wa chini ya mita 30 to katika chanzo cha maji.

Choo kitahesabika kimejaa ikiwa kimetumika hadi kuflikia kina cha mita moja toka usawa wa juu wa sakafu. Mwenye nyumba au mkaaji anatakiwa afukie choo hicho mara moja kwa udongo mkavu au (5) kunyonya maji taka na kuanza kutumia choo kipyaa, baada ya kupata kibali cha Afisa muidhiniwa.

Ni marufuku kwa mtu ye yote kujisaidia haja kubwa, haja ndogo, au kuruhusu kujisaidia haja kubwa au haja ndogo ndani au katika mazingira ya nyumba yake, vyanzo vya maji au sehemu nyingine ye yote isiyokuwa choo.

Ujenzi wa Vyoo vya umma 20. (1) Halmashauri inaweza kumruhusu mtu binafsi, vikundi vya watu, kampuni au taasisi kujenga vyoo vya umma (Public toilet) katika maeneo ambayo itaona kuwa kuna haja ya kufanya hivyo.

(2) Vyoo hivyo vitamilikiwa na Halmashauri au kwa ubia na mjenzi na vitakuwa ni vya kulipia kwa gharama zitakazoainishwa katika mkataba katil ya Halmashauri na wakala atakayeteuliwa kusimamamia vyoo hivyo, kwa viwango viliviyotajwa katika jedwali la Nne la Sheria ndogo hizi.

Marufuku 21. Itakuwa ni marufuku kwa mtu ye yote au taasisi yoyote:-
(a) kusababisha kero kwa wakazi wa eneo husika
(b) kuchafua au kuvuruga maji yanayotumika na binadamu au wanyama
(c) kwa kiwanda chochote kutoa au kusababisha kutoa uchafu wa aina yoyote, maji, machafu au harufu mbaya na kusababisha kero kwa wakazi wa eneo la Halmashauri.
(d) kwa mwenye kiwanda kutupa uchafu au kuelekeza maji machafu kwenye vyanzo vya maji;
(e) kuendesha biashara ya upulizaji dawa

“Fumigation” au biashara ya kuuwa wadudu au wanyama waharibifu katika nyumba yoyote au mahali popote bila cheti cha taaluma kinachotambuliwa na Serikali na leseni hai kutoka Halmashauri;

- (f) kuacha shimo la maji machafu wazi;
- (g) kuoga, kuosha vyombo au gari au kufulia kwenye vyanzo vyta maji;
- (h) kutitirisha au kuelekeza maji machafu kutoka vyooni, bafuni, makaro ya kufulia au kuoshea vyombo kwenda barabarani, au uchochoroni au maeneo ya wazi au mfereji wa maji ya mvua.
- (i) kuegesha gari, au gari bovu au sehemu ya gari bovu barabarani.
- (j) kuosha magari au kufanya matengenezo ya magari au pikipiki sehemu za wazi, barabarani, uchochoroni au katika maeneo yasiyoruhusiwa na Halmashauri;
- (k) kuosha magari, kufua nguo, kuoga, kunywesha mifugo na kukoroga dawa za mimea ndani ya mito, bwawa, lambo au ndani ya kisima kinachotumika kwa matumizi ya kawaida ya binadamu au mifugo
- (l) kumzuia au kujaribu kumzuia Afisa Muidhiniwa kutekeleza majukumu yake;
- (m) kumshawishi mtu au kundi la watu kumzuia Afisa Muidhiniwa kutekeleza majukumu yake;
- (n) kuendesha au kufanya biashara ya pombe ndani ya nyumba za makazi.
- (o) kuanika mpunga, mahindi na mazao yoyote ya chakula chini;
- (p) kupepeta pumba za mpunga au mahindi kwenye maeneo ya umma;
- (q) kuweka karakana au gereji au seremala mbele ya nyumba za kuishi au sehemu ambayo haijaidhinishwa na Halmashauri kwa ajili ya matumizi hayo;
- (r) kutupa, kurundika, kusababisha kurundikana au kutupwa ovyo takataka kwenye mitaa, barabara au mazingira yoyote.

- Utengenezaji 22. (1) Itakuwa ni marufuku kwa mtu ye yeyote kuparua samaki kando ya barabara, maeneo ya soko au ufukwe wa ziwa pamoja na maeneo mengine yasiyoruhusiwa na Halmashauri.
- (2) Halmashauri itatenga maeneo maalumu umbali wa ziwa kwa ajili ya kutengeneza na kuparua samaki wabichi.

- (3) Uchafu wa samaki utakusanya sehemu moja na kuzolewa na Halmashauri au wakala wake na kupelekwa katika dampo lililoidhinishwa
- Kuzika katika 23. (1) Halmashauri itatenga eneo maalumu kwa ajili ya makaburi kulingana na madhehebu ya dini yaliyopo kwenye eneo la Halmashauri.
- (2) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yejote, kikundi cha watu, dhehebu la dini;
- (a) kuendesha shughuli za mazishi kwenye eneo ambalo halikuidhinishwa na Halmashauri;
- (b) kuzika mfu yejote kwenye kaburi lenye kina cha chini ya futi sita;
- (c) kufukua mfu aliyejwisha zikwa bila amri ya Mahakama;
- (d) kuzika mfu aliyefia ndani ya eneo la Halmashauri bila kibali cha Afisa Muidhiniwa;
- Sauti 24. (1) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yejote, kikundi cha watu, kampuni au Taasisi kupiga muziki katika eneo lolote lile bila idhini ya Halmashauri.
- (2) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa kumbi za muziki kuhakikisha kwamba amefunga vifaa maalum vyta kuzuia sauti kutoka nje (Sound proof)
- (3) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yejote, kampuni au taasisi kuweka kitu chochote kile katika eneo lolote la Halmashauri ambacho kitakuwa kinatoa sauti ama mitetemo na kusababisha kero kwa mtu ama kikundi cha watu na kuwa na madhara kiafya.
- Ilani ya 25 (1) Endapo Afisa Muidhiniwa atagundua kuwa eneo alilokagua lina kero yejote atatoa ilani ya siku saba (7) kwa mmiliki wa nyumba, mpangaji, mtumiaji, na au mtu yejote anayehusika akimtaka kuondoa kero (2) hiyo.
- Ilani ya 26 (1) Mtu yejote atakayeshindwa kutekeleza masharti ya Ilani aliyopewa ndani ya muda ulioainishwa kwenye Ilani atakuwa ametenda kosa.
- Endapo katika ukaguzi itagundulika kuwa nyumba yejote haina choo, choo kilichopo kimejaa, au kwa namna yetote ile hakifai kwa matumizi ya binadamu, Afisa Muidhiniwa atatoa ilani ya siku thelathini (30) (2) kwa mmiliki wa nyumba, mpangaji, mtumiaji, na au

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarishta Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

mtu yejote anayehusika akiainisha masharti ya kurekebisha hali hiyo.

Bila kuathiri masharti ya kifungu kidogo cha (1) Halmashauri inaweza kuamuru nyumba au jengo hilo lisitumike kwa shughuli za makazi au biashara hadi hapo hali hiyo itakapokuwa imerekebishwa.

Adhabu	27.	Mtu yejote atakayepuuza au kushindwa kufuata masharti ya Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na endapo atapatikana na hatia atatozwa faini isiyopungua shilingi elfu hamsini (50,000/=) na isiyozidi kiasi cha shilingi elfu mia tatu (300,000/=) au kifungo kisichozidi miezi kumi na mbili jela au vyote kwa pamoja yaani faini na kifungo.
Kufifilisha kosa	28.	Mkurugenzi wa Halmashauri atakuwa na madaraka ya kufifilisha kosa kwa kumtaka mtu aliyekiri kufanya kosa chini ya Sheria Ndogo hizi kulipia kiasi cha fedha kisichozidi kiwango cha juu cha faini kilichowekwa chini ya Sheria Ndogo hizi, kwa kutumia Fomu ya Jedwali la Saba.
TS. Na. 391 la 06/10/2000	29	Sheria Ndogo za (Vyoo) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu za mwaka 2000 zimefutwa.

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

JEDWALI LA KWANZA

ADA ZA KUZOA TAKATAKA

(Zimetengenezwa chini ya Kifungu cha 16)

Na	Aina ya biashara	Ada kwa mwezi
1	Baa na Maduka ya vinywaji	5,000/=
2.	Migahawa na Mama lishe	5,000/=
3.	Nyumba za Wageni	5,000/=
4.	Kumbi za Starehe na saluni	5,000/=
5.	Majengo mengine ya biashara	5,000/=
6.	Nyumba za kuishi	1,000/=
7.	Vibanda au meza za biashara	1,000/=
8.	Mafundi seremala na gereji	5,000/=
9.	Wachoma chips, kuku na nyama	5,000/=
10.	Wauza mbao	2,000/=
11.	Vioski	3,000/=
12.	Maduka	5,000/=

JEDWALI LA PILI

ADA YA UKAGUZI WA MAZINGIRA YA BIASHARA

(Zimetengenezwa chini ya Kifungu cha 5 (1))

Na	Aina ya biashara	Ada ya mwaka
1.	Baa na maduka ya vinywaji	5,000/=
2.	Migahawa na Mama lishe	5,000/=
3.	Nyumba za Wageni	5,000/=
4.	Kumbi za Starehe na saluni	5,000/=
5.	Majengo mengine ya biashara	5,000/=
6.	Nyumba za wageni	5,000/=
7.	Viwanda	5,000/=
8.	Mafundi seremala na gereji	5,000/=
9.	Wachoma chips,kuku na nyama	5,000/=
10.	Maduka ya dawa muhimu	5,000/=
11.	Bucha	5,000/=
12.	Maduka mbalimbali	5,000/=
13.	Visima vya mafuta	5,000/=
14.	Mashine za kusaga nafaka	5,000/=
15.	Hotel za kitalii	5,000/=
16.	Shule za binafsi	5,000/=
17.	Vyuo	5,000/=

JEDWALI LA TATU

ADA YA UNYONYAJI MAJI TAKA

(Zimetengenezwa chini ya Kifungu cha 17)

Na	Aina ya Makazi	Kwa Tripu
1	Nyumba za biashara	100,000/=
2	Nyumba za kulala Wageni	100,000/=
3	Baa	100,000/=
4	Nyumba za makazi	50,000/=
5	Ofisi	100,000/=

JEDWALI LA NNE

ADA NA USHURU WA HUDUMA NYINGINE

(Zimetengenezwa chini ya Kifungu cha 4 (5) & 20 (2))

NA AINA YA HUDUMA

- 1 Kupima afya kwa wahudumu wa Baa, Hoteli, na Migahawa.
- 2 Huduma ya Choo eneo la Mnada / Gulio/ Soko
- 3 Kuhifadhi wanyama waliokamatwa kwa kuzurura ovyo

KIASI CHA ADA / USHURU

- Sh. 5,000/= kwa kila baada ya miezi sita
- Sh. 200/= kwa kila huduma
- Sh. 1,000/= kwa kila siku kwa kila mnyama

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

JEDWALI LA TANO

HALMASHAURI YA WILAYA YA MEATU

HATI NA

Tarehe.....

ILANI YA KUONDOA KERO

(Imetengenezwa chini ya Kifungu cha 25)

Ilani hii imetolewa kwa mujibu wa Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu za Mwaka 2015.

SEHEMU “A”

Ndugu wa Mtaa/ Kijiji Kata
ya Unajulishwa kwamba katika Ukaguzi uliofanyika tarehe
Mwezi mwaka Katika nyumba yako ya
Biashara / Kuishi / Kutolea Huduma / Kiwanja* iliyopo katika eneo la
..... palikutwa na machukizo / kero / uchafu* kama
ifuatavyo:-

1.
2.
3.
4.

SEHEMU “B”

Kwa Ilani hii unatakiwa kurekebisha/ kuondoa / kusafisha* mara moja machukizo / kero / uchafu huo kwa:-

1.
2.
3.
4.

SEHEMU “C”

Unapewa muda wa siku saba (7) tu tangu siku ya kupokea Ilani hii, kutekeleza maelekezo yote ya sehemu “B” ya Ilani hii; kushindwa kutekeleza maelekezo hayo ndani ya siku ulizopewa Halmashauri italazimika kukuchukulia hatua kali za kisheria bila kulazimika kukupa taarifa nyingine.

Afisa Muidhiniwa

IMETOLEWA NA:

Jina:
Saini:
Wadhifa:
Tarehe:

IMEPOKELEWA NA:

Jina:
Saini:
Wadhifa:
Tarehe:

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

JEDWALI LA SITA

HALMASHAURI YA WILAYA YA MEATU

HATI NA

Tarehe.....

ILANI YA KUJENGA CHOO

(Imetengenezwa chini ya Kifungu cha 26)

Ilani hii imetolewa kwa mujibu wa Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu za Mwaka 2015.

SEHEMU “A”

Ndugu wa Mtaa/ Kijiji Kata
ya Unajulishwa kwamba katika Ukaguzi uliofanyika tarehe
Mwezi mwaka Katika nyumba yako ya
Biashara / Kuishi / Kutolea Huduma* Namba iliyopo katika eneo la
..... katika kitongoji / Mtaa* Kijiji cha
..... Kata ya Imekuwa haina choo /
choo kimejaa / choo kimeharibika* hivyo unatakiwa kutekeleza mambo yafuatavyo:-

1.
2.
3.
4.

SEHEMU “B”

Unapewa muda wa siku thelathini (30) tu tangu siku ya kupokea Ilani hii kutekeleza maelekezo yote ya sehemu “A” ya Ilani hii.

SEHEMU “C”

Ukaguzi wa kuthibitisha utekelezaji wa maelekezo uliyopewa utafanyika tarehe endapo utashindwa maelekezo ndani ya muda uliopewa Halmashauri italazimika kukuchukulia hatua kali za kisheria bila kulazimika kukupa taarifa nyingine.

Afisa Muidhiniwa

IMETOLEWA NA:

Jina:
Saini:
Wadhifa:
Tarehe:

IMEPOKELEWA NA:

Jina:
Saini:
Wadhifa:
Tarehe:

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

JEDWALI LA SABA

HALMASHAURI YA WILAYA YA MEATU

HATI NA

Tarehe.....

HATI YA KUKIRI KOSA

(Imetengenezwa chini ya Kifungu cha 28)

**SHERIA NDOGO ZA (KUIMARISHA AFYA NA USAFI WA MAZINGIRA) ZA
HALMASHAURI YA WILAYA YA MEATU ZA MWAKA 2015**

Mimi.....nakiri mbele yaMkurugenzi Mtendaji Halmashauri ya Wilaya ya Meatu kwamba mnamo tarehe..... ya mwezi.....mwaka.....Nilitenda kosa kwa kukiuka masharti ya kifungu cha.....Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu za mwaka 2015. Nipo tayari kulipa kiasi cha Ushuru / Ada ninayodaiwa pamoja na faini ikiwa Mkurugenzi atatekeleza mamlaka aliyopewa chini ya kifungu cha 24 cha Sheria Ndogo hizi.

Nathibitisha kwamba maelezo ya hapo juu ni ya kweli nimeyatoa kwa hiari yangu kadri ya ufahamu wangu.

Tarehe.....

Sahihi.....,,

AFISA MUIDHINIWA

Nimepokea kiasi cha Sh..... toka kwa mtajwa hapo juu na nimemkatia risiti namba.....

Jina:

Cheo:

Saini:

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kuimarisha Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Meatu

Tangazo la Serikali Na. 349 (linaendelea)

Muhuri Rasmi wa Halmashauri ya Wilaya ya Meatu umebandikwa kwenye Sheria ndogo hizi kufuatia azimio la Halmashauri lililopitishwa kwenye mukutano wa kawaida uliofanyika TareheMwezi.....2015 na muhuri wa Halmashauri uliwekwa mbele ya;

Pius. Z. Machungwa
Mwenyekiti wa Halmashauri.

Godfrey B. Machumu
Mkurugenzi wa Halmashauri

NAKUBALI

Dodoma
(MB.)
Tarehe.....Mwezi.....2015

MIZENGO K. P. PINDA
Waziri Mkuu